

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Obdo/33/2018
Identifikačné číslo spisu: 5712201133
Dátum vydania rozhodnutia: 27.08.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Veselá Zemaníková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:5712201133.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: STAVOZEMIX, s.r.o., so sídlom Mäsiarska 60, 040 01 Košice, IČO: 43 950 981, zast. splnomocneným zástupcom, Mgr. Zdenkom Nováčekom, advokátom, so sídlom Brančská 7, 851 01 Bratislava, proti žalovanému: Stály rozhodcovský súd pri IUDEX, so sídlom Pavla Mudroňa 43, 036 01 Martin, IČO: 36 588 971, zast. splnomocnenou zástupkyňou Janou Krajčiovou, nar. 2. novembra 1979, bytom Jána Fraňa 20, 036 01 Martin, v konaní o zrušení rozsudku stáleho rozhodcovského súdu, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 14Cob/148/2013-285 zo dňa 28. novembra 2013, jednomyselne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 14Cob/148/2013-285 zo dňa 28. novembra 2013 a uznesenie Okresného súdu Martin č. k. 17Cb/36/2012-216 zo dňa 29. apríla 2013 z r u š u j e a v e c v r a c i a Okresnému súdu Martin na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Martin uznesením č. k. 17Cb/36/2012-216 zo dňa 29. apríla 2013 rozhodol tak, že konanie zastavil a žiadnemu z účastníkov konania náhradu trov konania nepriznal.
2. V dôvodoch uznesenia uviedol, že žalobca sa žalobou doručenu dňa 25. januára 2012 domáhal zrušenia rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu, o ktorej Okresný súd v Martine rozhodol dvoma uzneseniami, ktoré na základe odvolania žalovaného, Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 14Cob/328/2012, 14Cob/329/2012 zrušil.
3. V novom konaní sa Okresný súd v Martine zaoberal štatútom Stáleho rozhodcovského súdu pri IUDEX. Citoval ustanovenie § 12 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z. z. s poukazom, na ktoré došiel k záveru, že Stály rozhodcovský súd pri IUDEX nie je právnickou osobou a nemá spôsobilosť byť účastníkom konania. S odkazom na ustanovenie § 103 O. s. p. konanie zastavil a o trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p..
4. O odvolaní žalobcu (č. l. 234 súdneho spisu), ako odvolací súd rozhodol Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 14Cob/148/2013-285 zo dňa 28. novembra 2013 tak, že uznesenie Okresného súdu v

Martine č. k. 17Cb/36/2012-216 zo dňa 29. apríla 2013 potvrdil, účastníkom konania náhradu trov odvolacieho konania nepriznal a proti tomuto uzneseniu pripustil dovolanie.

5. V závere podrobného odôvodnenia dospel k zhodnému záveru s prvostupňovým súdom, ohľadne nedostatku podmienky konania, a to v absencii právnej subjektivity žalovaného označeného v žalobe zo dňa 24. januára 2012, t. j. v spôsobilosti konať pred súdom.

6. S poukazom na ustanovenie § 239 ods. 2 písm. a/ O. s. p. proti svojmu potvrdzujúcemu rozhodnutiu pripustil dovolanie, keďže mal za to, že ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. Uviedol, že právny názor okresného súdu a krajského súdu o absencii právnej subjektivity osoby, ktorej však - zákon priznáva právomoc rozhodovať spory v zmysle zákona o rozhodcovskom konaní, nebol doteraz priamo riešený a judikovaný Najvyšším súdom Slovenskej republiky ako súdom dovolacím. Podľa odvolacieho súdu, právny názor v tomto uznesení môže mať dopad na viaceré prípady konaní, keďže rozhodcovský súd je zákonom upravený subjekt súkromného práva, ktorému právny poriadok umožnil rozhodovať o právach a povinnostiach tretích osôb. Za význam rozhodnutia po právnej stránke odvolací súd označil, že posúdenie po právnej stránke subjektivity subjektu rozhodujúceho o právach a povinnostiach v zmysle zákona o rozhodcovskom konaní sa nepochybné môže premietnuť v rovine dopadu v majetkovej sfére účastníkov týchto sporov, a to v rovine ústavne zaručeného práva vlastníť majetok v zmysle čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky.

7. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia, sa odvolací súd podrobne zaoberal každou námietkou uvedenou v odvolaní. Ako prvú základnú podmienku občianskeho súdneho konania, označil právnu existenciu spôsobilosti určitého subjektu mať procesné práva a povinnosti. V súvislosti so splnením tejto podmienky konštatoval, že podľa prvostupňového súdu, Stály rozhodcovský súd pri IUDEX vystupuje iba ako istá forma organizačnej zložky zriaďovateľa a že nemožno ustáliť, i keď spĺňa niektoré atribúty, ktoré ako také právnickú osobu charakterizujú, že označený subjekt má právnickú subjektivitu. K námietke žalobcu, ohľadne nedoručenia vyjadrenia žalobcovi poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, s poukazom na ktoré uviedol, že nie každé nedoručenie vyjadrení protistrane, a to napriek mienke dotknutej strany, je potrebné poňmať v rovine odňatia možnosti konať pred súdom.

8. K námietke žalobcu, že okresný súd porušil postup súdu, keď sám mimo pojednávania vykonal listinný dôkaz konštatoval, že zo zákonnej úpravy O. s. p. nevyplýva povinnosť, aby súd splnenie podmienok konania pojednával na pojednávaní.

9. K námietke žalobcu v rovine namietaného nesprávneho postupu posúdenia absencie právnej subjektivity žalovaného uviedol, že sa stotožnil so záverom Okresného súdu v Martine, citoval ustanovenia § 19 O. s. p., § 90 O. s. p., § 18 ods. 1 O. s. p. a za zrejme označil, že žalobca svoj nárok uplatnil voči subjektu, ktorý označil ako „Stály rozhodcovský súd pri IUDEX, so sídlom Pavla Mudroňa 43, P. O. BOX 175, 036 01 Martin“ a že nebolo v konaní pred súdom prvého stupňa možné subjekt, proti ktorému bol žalobou uplatnený nárok, identifikovať v inej rovine, než ako to Okresný súd v Martine vykonal. Uviedol, že nepochybné označenie subjektu v žalobe korešponduje s petitom žaloby.

10. Krajský súd v Žiline konštatoval, že ak žaloba smerovala proti „Stály rozhodcovský súd pri IUDEX, so sídlom Pavla Mudroňa 43, 036 01 Martin“ tak bolo namieste vyhodnocovať takto označený subjekt. Za jednoznačné uviedol, že Stály rozhodcovský súd pri IUDEX, so sídlom Pavla Mudroňa 43, 036 01 Martin bol zriadený IUDEX, s.r.o., so sídlom 025 01 Spišská Nová Ves, so sídlom Pod Skalkou 2998/1, ktoré sídlo je podľa výpisu aktuálne od 30. júna 2010. S poukazom na štatút Stáleho rozhodcovského súdu uviedol, že z tohto nevyplýva, že žalobcom označený subjekt „Stály rozhodcovský súd pri IUDEX, so sídlom Pavla Mudroňa 43, 036 01 Martin“ má právnu subjektivitu a že aj za existencie určitých znakov nie je možné vyvodiť právnu subjektivitu žalovaného. Tak ako konštatoval okresný súd, aj podľa krajského súdu nie je možné vyvodiť a uznať ho za ekonomický nezávislý subjekt, ktorý by bol daňovým subjektom.

11. K námietke žalobcu, že okresný súd mal postupovať podľa ustanovenia § 43 ods. 1 O. s. p. a

vyzvať žalobcu na doplnenie odstrániteľnej chýbajúcej podmienky konania, odvolací súd podrobne popísal charakter odstrániteľnej podmienky a konštatoval, že nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania treba odlišovať od vady podania a že tento nedostatok nebolo možné odstrániť podľa § 43 O. s. p.. Pre úplnosť poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod označením R 86/2002, ako aj na ustanovenie § 5 O. s. p., § 7 O. s. p., § 15 ods. 3 O. s. p. a § 19 O. s. p.. S poukazom na konštantnú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uviedol, že ak označený subjekt nemá spôsobilosť byť účastníkom konania podľa § 19 O. s. p. nie je povinnosťou súdu žalobcu poučiť o tejto skutočnosti v zmysle O. s. p. a postupovať podľa § 43 O. s. p..

12. K námietke žalobcu ohľadne porušenia práva na spravodlivý súdny proces citoval v spojení s čl. 6 ods. 1 Dohovoru rôzne rozhodnutia, ktoré podrobne popísal s výsledkom, že nedospel k záveru, že ide o námietku dôvodnú.

13. Následne citoval ustanovenie § 12 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 244/2002 Zb. o rozhodcovskom konaní, v platnom znení, s poukazom na ktoré konštatoval, že ustanovenie § 12 ods. 1 citovaného zákona hovorí o právnickej osobe, ktorá zriadi rozhodcovský súd a tento udržiava. Uviedol, že zriaďovateľ vydá štatút a rokovací poriadok a že úprava všetkých organizačných zložiek týkajúcich sa postavenia a činnosti rozhodcovského súdu je zverená do právomoci zriaďovateľa, nie samotného rozhodcovského súdu s tým, že tento má vystupovať ako orgán „organizačná zložka zriaďovateľa“, ktorému je v zmysle zákona o rozhodcovskom konaní zverená právomoc rozhodovať spory. S odvolaním sa na zverejnené údaje Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, kde je uverejnený zoznam rozhodcovských súdov konštatoval, že aj z tohto je zrejmé, že pobočka v Martine, ul. Pavla Mudroňa bola zriadená rozhodnutím zriaďovateľa, čo v konečnom dôsledku len dokazuje, že Stály rozhodcovský súd pri IUDEX nie je samostatnou právnickou osobou so samostatnou právnou subjektivitou. Podľa odvolacieho súdu, formulácia § 12 zákona o rozhodcovskom konaní nepripúšťa výklad, podľa ktorého by mohli samostatné rozhodcovské súdy vystupovať ako samostatné právne subjekty. Podľa odvolacieho súdu je zrejmé, že samostatnosť rozhodcovského súdu v zmysle vyjadrenia jeho autonómnych právomoci vyjadrená nie je, ale iba existencia sídla a úloh, či organizačnej štruktúry.

14. Na základe uvedeného odvolací súd uviedol, že žalovaný bol zriadený nie zákonom, ale súkromnou právnickou osobou, spoločnosťou IUDEX, s.r.o.. V tejto súvislosti sa zaoberal aj so skutočnosťou vyplývajúci z rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29Cdo/1899/2008 zo dňa 25. februára 2010 a pri posúdení všetkých atribútov došiel k záveru, že sa stotožňuje s právnym názorom prvostupňového súdu, ohľadne nedostatku podmienky konania, a to v absencii právnej subjektivity žalovaného.

15. Žalobca podaním doručeným súdu dňa 6. februára 2014 podal dovolanie (č. 1. 302 súdneho spisu) a navrhol uznesenie Okresného súdu v Martine spolu s uznesením Krajského súdu v Žiline zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

16. Prípustnosť dovolania odôvodňoval ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p., § 237 písm. f/ O. s. p. a ustanovenia § 238 ods. 3 O. s. p..

17. Namietal, že keďže obidva súdy sa zaoberali výhradne otázkou právnej subjektivity žalovaného v 2. rade opomenuli sa vysporiadať so skutočnosťou, že žaloba smerovala súčasne aj voči žalovanému v 1. rade. Konštatoval, že žalovaného primárne považoval za žalovaného v 1. rade ALAS SLOVAKIA, s.r.o., ktorého v rámci voľného plynutia textu uvádzal v záhlaví žaloby, čo konkrétne korešpondovalo s jeho ostatnými podaniami, keďže napríklad v žiadosti zo dňa 5. apríla 2012 a 20. apríla 2012 uvádzal STAVOZEMIX, s.r.o. c/a ALAS SLOVAKIA, s.r.o.. Podľa žalobcu, žalovaný v 1. rade bol účastníkom konania na strane žalovaných od počiatku konania, s ktorou skutočnosťou sa konajúce súdy nevysporiadali, čím žalobcovi odňali možnosť konať pred súdom. Predložil uznesenie Okresného súdu v Banskej Bystrici č. k. 63Cb/33/2012-68 zo dňa 27. júla 2012 k formálne totožnej žalobe, ktorý postup mal byť podľa dovolateľa použitý konajúcimi súdmi aj v tomto spore. Správnym postupom konajúceho súdu, mala byť podľa dovolateľa výzva v zmysle ustanovenia § 43 ods. 1 O. s. p., a to konkrétne výzva

na opravu, čo do konkrétneho vymedzenia nezrozumiteľného okruhu žalovaných patrí. S tvrdením odvolacieho súdu, že v zmysle ustanovenia § 43 O. s. p. nemožno naprávať vady podania spočívajúce v absencii právnej subjektivity účastníka sa žalobca nestotožnil, keďže podľa súdu zmenenej judikatúry sa tento názor môže vzťahovať iba na situácie, keď bol žalovaný zo strany žalobcu presne označený, len nemal právnu subjektivitu, čo však tento prípad nie je, keď žalobca žiadneho žalovaného v svojej žalobe neoznačil. Podľa žalobcu, keď konajúce súdy sa tvária, že žalobca v žalobe označil iba žalovaného v 2. rade z titulu preskúmateľnosti ich tvrdenia je potom potrebné, nech konajúce súdy presne uvedú, kde v žalobe stojí, že žalovaný v 2. rade je žalovaným subjektom. Bez tejto identifikácie nie je podľa žalobcu možné tvrdenie oboch súdov o nemožnosti aplikácie ustanovenia § 43 O. s. p. považovať za správne, ale iba za svojvoľné tvrdenie. V tejto súvislosti citoval rozsudok č. k. 4Cdo/53/2001 (ZSP 49/2001), na ktorý sa odvolací súd odvolával a v tejto súvislosti prízvukoval, že súdy sú vždy povinné pri aplikácii O. s. p. postupovať v prospech realizácie ústavou a tiež medzinárodnými zmluvami garantovaných základných práv a slobôd, t. j. ak aplikácia ustanovenia § 43 O. s. p. pripadá, čo i len trochu do úvahy, súd je povinný túto aplikáciu pripustiť.

18. Žalobca sa taktiež nestotožnil s tvrdením odvolacieho súdu, že žalobca je povinný podľa § 79 ods. 1 O. s. p. označiť účastníkov, aj čo do ich procesného postavenia, keďže takáto povinnosť z ustanovenia § 79 ods. 1 O. s. p. žalobcovi nevyplýva, nakoľko žalobca je podľa § 79 ods. 1 O. s. p., povinný označiť účastníkov konania len, čo do ich všeobecnej identifikácie a nie aj, čo do ich procesného postavenia podľa § 90 O. s. p. ako to vyložil odvolací súd.

19. Žalobca prílišný formalizmus pri posudzovaní úkonov účastníka občianskeho súdneho konania a nadmerný tlak na doplnenie takých náležitostí o procesných úkonov, ktoré nemajú oporu v zákone, označuje sa postup, ktorý nie je v súlade s ústavným princípom spravodlivého súdneho procesu.

20. Ako s ďalšou skutočnosťou sa žalobca v dovolaní zaoberá otázkou právnej subjektivity žalovaného v 2. rade a konštatuje, že žalovaný v 2. rade musí byť nositeľom právnej subjektivity, keďže mu boli ako zákonnému subjektu súkromného práva zverené oprávnenia a povinnosti rozhodovať o právach a povinnostiach tretích osôb, čo bez právnej subjektivity by nebolo možné, ak by rozhodcovský súd právnu subjektivitu nemal. Následne potom, by boli všetky jeho úkony vrátane rozsudkov neplatné, čo podľa žalobcu jednoznačne vyplýva z ustanovenia § 38 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Podľa žalobcu, žalovaný v 2. rade spĺňa všetky znaky právnickej osoby podľa § 18 Občianskeho zákonníka, čo potvrdzuje aj fakt, že už aj Najvyšší súd Českej republiky v rozsudku č. k. 29Cso/1899/2008 uviedol, že ide o subjekt s právnou subjektivitou. Žalobca za rovnako irelevantnú považuje aj ostatnú argumentáciu odvolacieho súdu, že v štatúte nie je explicitne uvedené zriadenie žalovaného v 2. rade, ako subjektu s právnickou subjektivitou, keďže táto skutočnosť vyplýva zo spomínaného čl. 6 bodu 4 písm. a/ štatútu „Predseda zastupuje rozhodcovský súd navonok“.

21. Žalobca zastáva názor, že pokiaľ by Stály rozhodcovský súd nemal právnu subjektivitu, potom by každý rozsudok, ktorý ma podľa citovaných ústavných nálezov charakter urovnania, bol podľa § 585 Občianskeho zákonníka s poukazom na § 38 ods. 1 Občianskeho zákonníka neplatný. V tejto súvislosti poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5Obo/81/2008 zo dňa 18. novembra 2010. Nedostatok spôsobilosti na právne úkony, je podľa odvolateľa dôvodom absolútnej neplatnosti právneho úkonu a potom zneplatnenie rozhodcovských rozsudkov, čo by malo vplyv na priamy dopad do vlastníckych vzťahov.

22. Podľa žalobcu zo strany odvolacieho súdu došlo aj k porušeniu ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p., nakoľko potom, čo odvolací súd zistil vadu konania u prvostupňového súdu mal prvostupňové rozhodnutie zrušiť a nie prvostupňové rozhodnutie potvrdiť. Podľa žalobcu odvolací súd porušil voči žalobcovi aj zásadu rovnosti zbraní, keď na základe vyjadrenia predloženého, na základe dožiadania prvostupňovým súdom, v ktorom žalovaný v 2. rade spochybnil jeho právnu subjektivitu, konanie zastavil. V danej situácii nebola daná primeraná možnosť predložiť svoju argumentáciu za rovnakých podmienok. Z dovolania je zrejmé, že bola porušená zásada kontradiktórnosti, keď vyjadrenie bolo žalobcovi zaslané až v odvolacom konaní. Žalobca na základe uvedených dôvodov s poukazom na

zachovanie práva na spravodlivý súdny proces s odvolávkou na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. II. ÚS 584/2001-65 a ďalšie citované nálezy alebo aj rozhodnutia ESLP, navrhol napadnuté rozhodnutia zrušiť.

23. K dovolaniu žalobcu sa vyjadril ako označený žalovaný v 1. rade podaním doručeným súdu dňa 27. februára 2014 (č. I. 341 súdneho spisu) v zastúpení advokátskej kancelárie, JUDr. Peter Bizub.

24. K namietanej otázke „tvrdenie žalobcu o tom, že k pristúpeniu spoločnosti ALAS SLOVAKIA, s.r.o. do konania došlo preto, že prvostupňový súd chcel dodatočne napraviť svoje úvodné pochybenia v tomto konaní“, označil za nepravdivé a neudržateľné, keďže je to sám žalobca, kto disponuje s konaním a určuje okruh účastníkov. Fakt, že žalobca žiadal o pristúpenie účastníka do konania, podľa žalovaného v 1. rade dokladuje aj skutočnosť, že ho ako žalovaného v žalobe neoznačil. Zároveň sa nestotožnil s názorom vyjadreným v dovolaní, že konajúci súd mal postupovať podľa § 43 ods. 1 O. s. p. s tým, že toto ustanovenie nie je možné vykladať extenzívne a aplikovať ho na vyzývaciú povinnosť súdu týkajúcu sa určenia okruhu účastníkov. S poukazom na § 5 O. s. p. uviedol, že určenie okruhu účastníkov nie je možné odstrániť z úradnej povinnosti a ani o tomto účastníka poučiť.

25. K tvrdeniu žalobcu ohľadne právnej subjektivity žalovaný v 1. rade citoval niektoré rozhodnutia, z ktorých jednoznačne vyplýva, že ide o názor žalobcu nesprávny. Citoval ustanovenie § 18 ods. 2 Občianskeho zákonníka, z ktorého obsahu nie je možné vyvodiť záver, že Stály rozhodcovský súd pri IUDEX je nositeľom právnej subjektivity.

26. Označený žalovaný v 1. rade sa nestotožnil ani s tvrdením žalobcu, že pokiaľ by žalovaný v 1. rade nemal právnu subjektivitu, boli by všetky jeho rozsudky neplatné. S odkazom na citované ustanovenia zákona č. 244/2002 Z. z. konštatoval, že doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37, má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok.

27. K námietke žalobcu, že mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pre súdom tým, že mu prvostupňový súd nedoručil Štatút rozhodcovského súdu a vyjadrenie rozhodcovského súdu, či má pridelené IČO, či je daňový subjektom, žalovaný v 1. rade uviedol, že Štatút rozhodcovského súdu je uverejnený v obchodnom vestníku na internetovej stránke a predmetné vyjadrenie si vyžiadal sám konajúci súd a preto v rámci zásady kontradiktórnosti, žalobca nemal povinnosť na tento dôkazný prostriedok odpovedať.

28. S poukazom na ustanovenie § 103 O. s. p. navrhol dovolanie žalobcu zamietnuť.

29. Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 10a ods. 1 O. s. p.) o dovolaní žalobcu rozhodol uznesením č. k. 3Obdo/55/2014-455 zo dňa 27. augusta 2015 tak, že dovolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline sp. zn. 14Cob/148/2013 zo dňa 28. novembra 2013 zamietol a účastníkom konania náhradu trov dovolacieho konania nepriznal. V odôvodnení uznesenia konštatoval, že konajúce súdy dospeli ohľadne absencie právnej subjektivity žalovaného k správne právnemu záveru.

30. Ako druhou otázkou sa Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 10a ods. 2 O. s. p.) zaoberal prípustnosťou dovolania žalobcu s poukazom na ustanovenie § 237 písm. f/ O. s. p..

31. S poukazom na odôvodnenie dovolania žalobcu, ako prvou otázkou sa zaoberal, či žalobcovi bola odňatá možnosť konať pred súdom nesprávnym právnym postupom z dôvodu, že konajúci súd nevyzval žalobcu v zmysle ustanovenia § 43 ods. 1 O. s. p. na opravu žaloby v označení účastníkov konania. V odôvodnení uznesenia Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 10a ods. 1 O. s. p.) uviedol, že na strane žalobcu nedošlo k odňatiu možnosti konať pred súdom, porušením postupu súdu ako tvrdí dovolateľ. Uviedol, že k odňatiu možnosti konať pred súdom na strane žalobcu nedošlo ani tým, že mu nebol doručený Štatút Stáleho rozhodcovského súdu pri IUDEX a vyjadrenia, ktoré si konajúci súd sám vyžiadal. Uvedené dôkazy označil za také, ktoré nemali taký charakter, ku ktorým bolo potrebné zo

strany žalobcu zaujať stanovisko. Posúdenie obsahu Štatútu Stáleho rozhodcovského súdu pri IUDEX, podľa dovolacieho súdu bolo vecou súdu, ako aj vyjadrení žalovaného ohľadne nedostatku jeho právnej subjektivity. S poukazom na uvedené konštatoval, že nie sú dané dôvody dovolania a ani vady konania, pre ktoré by bolo potrebné rozhodnutie zrušiť, a preto v zmysle ustanovenia § 243b ods. 1 O. s. p. dovolanie zamietol a o trovách dovolacieho konania rozhodol podľa § 243c O. s. p., v spojení § 224 ods. 1 O. s. p., § 146 ods. 2 písm. c/ O. s. p. tak, že trovy dovolacieho konania účastníkom konania nepriznal.

32. Proti tomuto uzneseniu žalobca podal na Ústavný súd Slovenskej republiky sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky pre porušenie základných práv sťažovateľa zaručených v čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“).

33. Ústavný súd Slovenskej republiky o sťažnosti žalobcu rozhodol Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 188/2017-48 zo dňa 10. novembra 2017 tak, že základné právo obchodnej spoločnosti STAVOZEMIX, s.r.o. podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obdo/55/2014 zo dňa 27. augusta 2015, porušené bolo a následne uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obdo/55/2014 zo dňa 27. augusta 2015 zrušil a vec vrátil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konania a Najvyšší súd Slovenskej republiky zaviazal spoločnosti STAVOZEMIX, s.r.o. zaplatiť trovy konania v sume 296,44 eur na účet právneho zástupcu žalobcu.

34. V odôvodnení Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sa nestotožnil s názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a uviedol, že zo záhlavia žaloby je jednoznačné, že sťažovateľ popri sebe samom označil dva subjekty rozhodcovský súd a pri vymedzení veci samej obchodnú spoločnosť ALAS SLOVAKIA, s.r.o., ktorú označuje ako tú, ktorá podala rozhodcovskú žalobu. Ústavný súd Slovenskej republiky zastáva názor, že sťažovateľ žiaden z týchto subjektov neoznačil výslovne ako žalovaného v konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku a teda je možné sa domnievať sa, že pri aplikácii objektívneho testu z uvedenej úpravy záhlavia nemožno urobiť jednoznačný záver, že sťažovateľ uvedenou žalobou prejavil vôľu podať žalobu proti rozhodcovskému súdu ako žalovanému. Podľa Ústavného súdu Slovenskej republiky, preto nie je v takejto procesnej situácii možné akceptovať postup konajúcich súdov, ktoré zvolili výklad pre sťažovateľa ako účastníka konania najmenej priaznivý. Podľa Ústavného súdu Slovenskej republiky takýto nejednoznačný prejav vôle sťažovateľa ako účastníka konania v jeho podaní zakladal bez ďalšieho potrebu odstránenia tejto nejednoznačnosti postupom podľa § 43 ods. 1 O. s. p., t. j. okresný súd mal vyzvať sťažovateľa na odstránenie väd žaloby tak, aby jednoznačne označil žalovaného. S poukazom na uvedené Ústavný súd Slovenskej republiky svojvoľný postup súdu označil za arbitráry, ktorý právny záver vychádzajúc z grafickej úpravy žaloby a úpravy textu pri absencii výslovného označenia „žalovaný“ neobstoí. Podľa Ústavného súdu Slovenskej republiky, petit uvedený v žalobe zodpovedá zneniu § 40 ods. 1 o rozhodcovskom konaní účinného v čase podania žaloby a nijako neodstraňuje nejednoznačnosť žalovaného v žalobe sťažovateľa. Za jednoznačné, ústavný súd považuje, že pri výklade prejavu vôle sťažovateľa v žalobe bolo potrebné prihliadať aj na nejednoznačnú právnu úpravu účinnú v čase podávania žaloby, keďže ustanovenie § 40 ods. 1 O. s. p. zákona o rozhodcovskom konaní jednoznačne neuvádzalo proti komu má byť žaloba o zrušení rozhodcovského rozsudku podaná, ale až súdna prax ustálila, že táto žaloba mala byť podaná proti protistrane v rozhodcovskom konaní. Ústavný súd Slovenskej republiky preto postup predovšetkým okresného súdu označil za formalistický a taký, ktorý porušil ustanovenie § 41 ods. 2 O. s. p. a § 43 ods. 1 O. s. p., pričom toto porušenie malo za následok zamedzeniu prístupu sťažovateľa k súdnej ochrane a súdnemu prieskumu rozhodcovského rozsudku a tým aj porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konania podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, ktoré pochybenie nenapravil krajský súd a ani Najvyšší súd Slovenskej republiky.

35. Vzhľadom na uvedené podľa ústavného súdu bolo bez právneho významu skúmať ústavnú udržateľnosť právneho záveru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o absencii právnej subjektivity rozhodcovského súdu a rovnako bolo bezpredmetné skúmať námietku sťažovateľa o nedoručení podania

rozhodcovského súdu, resp. jeho doručenia až v odvolacom konaní, ktorou odôvodňoval porušenie základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a preto v tejto časti sťažnosti sťažovateľa nevyhovel. Zároveň však Ústavný súd Slovenskej republiky tieto otázky považuje z ústavnoprávneho hľadiska za relevantné a Najvyšší súd Slovenskej republiky by sa mal v nadväznosti na zrušenie napadaného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zaoberať.

36. Ústavný súd Slovenskej republiky z uvedených dôvodov v spojení s citáciou čl. 127 ods. 2, § 56 ods. 2 vety prvej zákona o ústavnom súde, § 56 ods. 3 písm. b/ zákona o ústavnom súde, predloženej sťažnosti vyhovel a napadnuté uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obdo/55/2014 zo dňa 27. augusta 2015 ako také, ktorým bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa ústavy a práv podľa dohovoru zrušil a vec vrátil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

37. S odkazom na ustanovenie § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa.

38. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) § 35 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) prejednal dovolanie žalobcu, v ďalšom konaní s poukazom na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 188/2017 a opätovne sa zaoberal dôvodnosťou dovolania voči uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 14Cb/148/2013 zo dňa 28. novembra 2013.

39. Z odôvodnenia Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 188/2017 zo dňa 10. novembra 2017 vyplýva, že ústavný súd Slovenskej republiky sa nestotožnil s právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uvedenom v uznesení sp. zn. 3Obdo/55/2014 zo dňa 27. augusta 2015, že v žalobe žalobca ako účastníka na strane žalovaného označil „Stály rozhodcovský súd pri IUDEX“ a nie ako žalobca tvrdil nezrozumiteľného účastníka, dokonca žalovaného v 1. a 2. rade.

40. Ústavný súd Slovenskej republiky zastáva názor, že žalobca - sťažovateľ neoznačuje výslovne ako žalovaného v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku žiaden z týchto subjektov.

41. Ústavný súd Slovenskej republiky v Náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 188/2017 zo dňa 10. novembra 2017 sa domnieva, že pri aplikácii objektívneho testu z uvedenej úpravy záhlavia žaloby nemožno urobiť jednoznačný záver, že sťažovateľ, t. j. žalobca, uvedenou žalobou prejavil vôľu podať žalobu proti rozhodcovskému súdu ako žalovanému a neakceptoval v takejto procesnej situácii postup konajúcich súdov Okresného súdu v Martine. Krajského súdu v Žiline a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

42. Podľa vyjadreného právneho názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky v Náleze II. ÚS 188/2017 zo dňa 10. novembra 2017 takýto nejednoznačný prejav vôle sťažovateľa - žalobcu ako sťažovateľa - účastníka konania, v jeho podaní, zakladal potrebu odstránenia tejto vady nejednoznačnosti postupom podľa § 43 ods. 1 O. s. p. uvedené Okresný súd v Martine mal vyzvať žalobcu na odstránenie väd žaloby tak, aby žalovaného označil jednoznačne. Postup okresného súdu, ktorým okresný súd v zmysle ustanovenia § 43 ods. 1 O. s. p., preto Ústavný súd Slovenskej republiky označil za arbitrárny a svojvoľný, ako aj právny záver Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý napadnutým rozhodnutím pochybil tak, že porušil práva sťažovateľa na súdnu ochranu.

43. Zákon č. 99/1963 Zb. v znení nasledujúcich predpisov, Občiansky súdny poriadok bol ku dňu 1. júla 2016 zrušený a týmto dňom nadobudol účinnosť Civilného sporový poriadok, zákon č. 160/2015 Z. z..

44. Ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (§ 470 ods. 1 C. s. p.).

45. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí

skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany (§ 470 ods. 2 C. s. p.).

46. Konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálne a funkčné príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom konanie začalo (§ 470 ods. 4 C. s. p.).

47. Základná otázka z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 2 písm. a/ O. s. p. je posúdenie, či odvolací súd rozhodol v súlade so zákonom, keď potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým konanie voči žalovanému označenému Stály rozhodcovský súd pri IUDEX bolo zastavené, z dôvodu absencie jeho právnej subjektivity.

48. Pri posúdení tejto otázky Najvyšší súd Slovenskej republiky v ďalšom konaní je viazaný právnym záverom vyjadreným v Náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II.ÚS 188/2017-48 zo dňa 10. novembra 2017, ktorým bolo uznesenie Najvyššieho Slovenskej republiky sp. zn. 3Obdo/55/2014 zo dňa 27. augusta 2015 zrušené a vec vrátená Najvyššiemu súde Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

49. Najvyšší súd Slovenskej republiky pri akceptácii vyjadreného právneho záveru v tomto Náleze, vychádzajúceho z jeho skorších rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 223/2013 citáciou odôvodnenia Náleze konštatuje, že zo záhlavia žaloby je jednoznačné, že žalobca popri sebe označil dva subjekty, a to rozhodcovský súd a pri vymedzení veci samej obchodnú spoločnosť ALAS SLOVAKIA, s.r.o., ktorú označuje ako tú, ktorá podala rozhodcovskú žalobu a že v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku žalobca žiaden z týchto subjektov ako žalovaného výslovne neoznačil. Takýto nejednoznačný prejav vôle žalobcu ako účastníka konania zakladal bez ďalšieho potrebu odstránenia tejto nejednoznačnosti postupom podľa § 43 ods. 1 O. s. p., t. j. Okresný súd Martin mal žalobcu vyzvať na odstránenie väd žaloby tak, aby jednoznačne žalovaného označil.

50. Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na postup súdu prvej inštancie, ako aj súdu dovolacieho, ktorý je v rozpore s právnym záverom Ústavného súdu Slovenskej republiky vyjadreným v Náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 188/2017-48 zo dňa 10. novembra 2017, konštatuje, že keďže súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, ide o dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p. v čase účinnosti zákona O. s. p. (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

51. Na základe uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ dôvodne namieta, že súd mu svojim nesprávnym postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie žalobcu preto je nielen prípustné, ale aj dôvodné. Každá strana ma v sporovom konaní právo, aby pri splnení procesných podmienok (ako tomu bolo v danom prípade) odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie a zaujal stanovisko k zásadným odvolacím námietkam.

52. Vzhľadom na to, že v konaní pred odvolacím súdom došlo k vade zmätočnosti uvedenej v ustanovení § 420 písm. f/ C. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“) napadnuté uznesenie odvolacieho súdu - Krajského súdu v Žiline č. k. 14Cob/148/2013 zo dňa 28. novembra 2013 zrušil (§ 449 ods. 1 C. s. p.).

53. Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na ustanovenie § 449 ods. 2 C. s. p. zrušuje aj uznesenie Okresného súdu Martin č. k. 17Cb/36/2012-216 zo dňa 29. apríla 2013 a vec Okresnému súdu Martin na ďalšie konanie (§ 450 C. s. p.).

54. V novom konaní úlohou Okresného súdu v Martine pri posúdení návrhu žalobcu bude potrebné postupovať podľa ustanovení § 129, § 130 C. s. p. tak, aby žalobcovi bolo umožnené uskutočniť jemu patriace procesné práva v takej miere, že nedôjde k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

55. Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia súd ktorého rozhodnutie bolo zrušené koná vo veci pričom je viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 C. s. p.). V novom konaní rozhodne aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

56. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.